REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT
Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax:+355 4 2380 300/323
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K4/I17-2 Prot. **Tiranë __27_/_08__/2025**
Nr. Dok. 202502412/2

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e kryer në ambientet e shoqërimit në Komisariatin e Policisë Peqin*

Drejtuar: **Z. Bilbil LITA**
Shef i Komisariatit të Policisë **PEQIN**

Për dijeni: **Z. Fatmir HOXHA**
Drejtor i Drejtorisë Vendore të Policisë
ELBASAN

Të nderuar,

Duke ju falenderuar për bashkëpunimin e deritanishëm midis institucioneve tona, si dhe duke vlerësuar angazhimin për punën e stafit të institucionit që ju drejtoni, në vijim po ju njohim me gjetjet dhe rekomandimet nga inspektimi i kryer në ambientet e privimit të lirisë së personit në Komisariatin e Policisë Peqin nga Institucioni i Avokatit të Popullit.

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, bazuar në nenin 19/1 të ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisariatin e Policisë Peqin në datën 28.02.2025, sipas një Plani Inspektimi vjetor të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues ishin z. Hazbi Selita dhe znj. Lindita Dedëgjoni me detyrë nd/komisionerë, pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi i inspektimit ishte vlerësimi i përgjithshëm i respektimit të të drejtave themelore të shoqëruarve/ndaluarve/arrestuarve, të cilat ju garantohen në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, Kodin e Procedurës Penale, ligjin nr.82/2024 "Për Policinë e Shtetit", aktet nënligjore, si dhe standardet ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave themelore të personave të privuar nga liria në mjediset e policisë.

Bazuar në legjislacionin vendas dhe standardet ndërkombëtare, MKPT mund të vizitojë në çdo kohë dhe pa paralajmërim, të gjitha vendet ku mbahen personat e privuar nga liria,

përfshirë organet e policisë në nivel vendor, burgjet, qendrat e pritjes provizore të migrantëve të parregullt, qendrat ku mbahen shtetasit e huaj të privuar nga liria dhe azilkërkuesit, si dhe institucionet psikiatrike e shtëpitë e të moshuarve.

Në këtë kuadër, grupi i inspektimit verifikoi zbatimin e kushteve dhe kritereve ligjore të shoqërimit nga punonjësit e policisë të komisariatit, inspektoi ambientet që ndodhen në mjedisin e shoqërimit, kontrolloi dokumentacionin që ndodhej në zyrën e informacionit, si dhe procedurat që ndjekin punonjësit e policisë sipas kërkesave të parashikuara në procedurat standarde të punës: *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"* miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, si dhe u verifikua gjithashtu edhe zbatimi i rekomandimeve të MKPT-së nga inspektimi i mëparshëm i kryer në ambientin e shoqërimit të Komisariatit të Policisë Peqin[1].
Inspektimi ishte i paparalajmëruar.

Institucioni i Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues të MKPT-së, ka detyrimin ligjor t'ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare të referuara si më poshtë vijon:

Shënime të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi inspektues u takua me shefin e komisariatit z. Bilbil Lita, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Shefi i komisariatit të Policisë Peqin, informoi grupin e inspektimit për kushtet në të cilat ndodhet ambienti i shoqërimit, angazhimin e punonjësve të policisë për garantimin dhe mbrojtjen e të drejtave ligjore të personave të privuar nga liria në këto ambiente, si dhe masat e marra për zbatimin e rekomandimeve të Institucionit të Avokatit të Popullit nga inspektimi i mëparshëm.

Në vijim, grupi i inspektimit vizitoi ambientet e shoqërimit, zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar apo të ndaluar.

Theksojmë se, shefi i komisariatit dhe punonjësit e tjerë të policisë, me të cilët kontaktoi grupi i inspektimit u treguan bashkëpunues gjatë inspektimit.

Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve të institucionit të Avokatit të Popullit, nga inspektimi i mëparshëm 19.03.2024, u evidentua se ishin realizuar rekomandimet[2] si më poshtë vijon:

1. **Ishte zbatuar rekomandimi** për ndërtimin e një tualeti të pajisur me mjetet e domosdoshme për këtë qëllim, brenda apo ngjitur me ambientin e shoqërimit të Komisariatit të Policisë Peqin, për shtetaset femra të shoqëruara, të ndaluara/arrestuara në konflikt me ligjin.

[1] Shkresë Nr. K4/I22-2 prot., datë 14.06.2024 *"Rekomandim për inspektimin e kryer në ambientin e shoqërimit të Komisariatit të Policisë Peqin"*.
[2] Kthim përgjigje të shkresës tonë Nr. 8520/2 prot, datë 29.07.2024, nga Drejtoria Vendore të Policisë Elbasan.

2. **Ishte zbatuar rekomandimi** për të pajisur dhomat e shoqërimit dhe korridoret me llampa ndriçimi, për qëndrimin e personave të shoqëruar në konflikt me ligjin.

Ndërkohë, grupi i inspektimit konstatoi se:

3. **Nuk ishte zbatuar rekomandimi** për gjetjen e fondeve përkatëse për të mundësuar rikonstruksionin e përgjithshëm të godinës së Komisariatit të Policisë Peqin, me qëllim për ta kthyer atë në një institucion me standarde bashkëkohore dhe dinjitoze, si për personat e shoqëruar, ashtu edhe për të garantuar kushte të përshtatshme pune për punonjësit e policisë së këtij institucioni.

4. **Nuk ishte zbatuar rekomandimi** për krijimin e një zyre për intervistimin apo marrjen në pyetje të shtetasve gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e Policisë Gjyqësore, si dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera audio-vizive në këtë zyrë.

5. **Nuk ishte zbatuar rekomandimi** për afishimin ne ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së avokatëve mbrojtës të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.

Sipas informacionit të stafit të komisariatit, rekomandimi për ndërtimin e dhomave të shoqërimit sipas kritereve të akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi, për krijimin e dhomës së intervistimit dhe ai për sigurimin e ngrohjes në dhomat e shoqërimit, janë të lidhura me mungesën e fondeve buxhetore për kryerjen e investimeve. Avokati i Popullit është i ndërgjegjshëm se disa rekomandime kërkojnë ndërhyrje infrastrukturore dhe buxhetore që nuk varet nga njësia vendore. Çdo komisariat duhet të demostrojë se ka qenë konsekuent pas çdo kërkimit të fondeve.

Në përfundim të inspektimit, grupi monitorues konstatoi se në ambientet aktuale në Komisariatin e Policisë Peqin, vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika dhe konkretisht:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Ambienti i shoqërimit në Komisariatin e Policisë Peqin, pjesërisht ishte i ndërtuar sipas kushteve dhe kritereve të përcaktuara në ligjin Nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit", dhe procedurës standarde "Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë", miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit Nr. 894, datë 19.07.2022[3].

Mjedisi i shoqërimit ndodhej në një ndërtesë më vete nga godina kryesore e komisariatit. Kjo ndërtesë ishte e vjetër dhe e amortizuar. Ambienti i shoqërimit përbëhej nga 3 (tre) dhoma shoqërimi të ndara më vete, përkatësisht 1 (një) dhomë shoqërimi për personat e rritur, 1 (një) dhomë shoqërimi për gra dhe 1 (një) dhomë shoqërimi për të mitur.

Nga inspektimi i ambienteve të dhomave të shoqërimit u konstatua se gjendja teknike e godinës ishte e amortizuar, por ishte bërë investim për gjatë vitit 2024 **për hidroizolimin e tarracës të godinës së dhomave të shoqërimit të Komisariatit Peqin, për eleminimin**

[3] Kreu VII, pika 4/d, e procedurës standarde "Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë".

e lagështirës së dhomave të shoqerimit. Dhomat dhe ambientet e Komisariatit të Policisë Peqin ishin të lyera dhe të pastra nga ana higjieno-sanitare.

Në Komisariatin e Policisë Peqin **nuk kishte tualet për gra** sipas parashikimeve në procedurën standarde[4] *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*", miratuar me Urdhrin nr. 894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.

Dhomat e shoqërimit ishin me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve, ku garantohet dhe siguria e tyre. Gjithashtu, dhomat e shoqërimit ishin të pajisura me nga 1 tavolinë dhe stola për të mundësuar qëndrimin ulur të personave. Përmasat e dhomave të shoqërimit ishin 4x3m dhe kishin kapacitet për mbajtjen deri në 4 persona për secilën dhomë.

Dhomat e shoqërimit kishin dritare me përmasa të vogla, të cilat nuk mundësonin futjen e sasisë së mjaftueshme të ajrit dhe dritës natyrale[5]. Të treja dhomat kishin ndriçim artificial nga rrjeti elektrik. Dhomat e shoqërimit nuk kishin sistem ngrohjeje/ftohjeje.

Në fundin e korridorit të dhomave të shoqërimit ndodhen dhe funksionojnë tualetet, të ndara më vete për gratë dhe burrat, me sipërfaqe të mjaftueshme dhe të kompletuara me lavaman e rubinet për ujin, si dhe me pajisjet e nevojshme hidrosanitare. Ambientet e brendshme furnizohen me ujë të rrjedhshëm pa ndërprerje nga rrjeti i UK Elbasan.

Në ambientin e shoqërimit nuk kishte dhomë më vete **të monitoruar me sistemin e kamerave, që të shërbejë për intervistimin/ marrjen në pyetje nga punonjësit e policisë, të personave të shoqëruar, për të cilët ekzistojnë kushtet** e përcaktuara në ligj se ka dyshime të arsyeshme që kanë kryer një vepër penale. Në mungesë të kësaj dhome, këta persona merren në pyetje në zyrat e punës të punonjësve të policisë. Sa më sipër, çon në shkelje të të drejtave të tyre sipas parashikimeve të Urdhrit të Drejtorit të Policisë Nr. 894, datë 19.07.2022 "Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë", ku parashikohet se: *"Personat e shoqëruar deri në sqarimin e pozitës dhe të arsyes së shoqërimit mbahen në ruajtje dhe monitorim të punonjësit të policisë të funksionit të caktuar ose me mjete të tjera digjitale (sisteme të kamerave video – audio).*

Sipas strukturës, Komisariati i Policisë Peqin kishte në organikë 2 specialistë policie/OPGJ dhe 4 specialistë SPZ. Nga këqyrja e zyrave të specialistëve të policisë/OPGJ dhe ndihmës/specialistëve të policisë/SPZ, nuk u gjetën sende apo mjete, prania e të cilave të ekspozonte dhunë ndaj shtetasve që intervistohen/merren në pyetje në zyrat e tyre.

Në Komisariatin e Policisë Peqin, kishte një magazinë me vete e cila shërbente si dhomë e marrjes së provave materiale dhe sipas informacionit të drejtuesve të komisariatit, provat

---

[4] Kreu VI, pika 4, gërma e pika e.2 e procedurës standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë",* miratuar me Urdhrin nr.894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.

[5] Kreu VI, pika 4, gërma "c" të procedurave standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"*, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit Nr.894, datë 19.07.2022, ku thuhet se: *"Mjediset të jenë me sipërfaqe dhe hapësirë të bollshme për qëndrimin e personave të jenë të lyera, të pastra nga ana higjienike, si dhe të kenë dritare me përmasa të tilla që të krijojnë mundësi për realizimin e ajrimit dhe ndriçimit të plotë natyral.*

materiale futen në një qese të etiketuar në këtë ambient ose në rast të ekzaminimit, dërgohen në zyrat e provave materiale në Drejtorinë Vendore të Policisë Elbasan.

Në korridoret e dhomave të shoqërimit **ishin** të instaluara 2 kamera për mbajtjen në vëzhgim të këtij ambienti, por ato mungonin brenda dhomave të shoqërimit për monitorimin e personave të shoqëruar në këtë insitucion. Instalimi i sistemit të kamerave të sigurisë brenda dhomave të shoqërimit do të shërbejë për mbajtjen në vëzhgim të dhomave të shoqërimit, si dhe do të monitorojë veprimet që kryejnë punonjësit e policisë me personat e shoqëruar gjatë kryerjes së procedurave që nga hyrja në mjediset e policisë, qëndrimit në dhoma, si dhe gjatë marrjes në pyetje të tyre.

Në kushtet e vendndodhjes së komisariatit, si dhe për të garantuar sigurinë e personave të shoqëruar, është i domosdoshëm instalimi i sistemit të kamerave në ambientet e brendshme të dhomave të shoqërimit siç parashikon Urdhri i Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 894, datë 19.07.2022 procedurat standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"*, ku thuhet se: *"Të gjitha ambientet e shoqërimit monitorohen me sisteme të kamerave (përjashto tualetin) si ambientet e brendshëm i dhomave të shoqërimit, korridorit i tyre dhe pjesen e jashtme e dhomave të shoqërimit, të cilat lidhen dhe trasmentojnë pamje/imazhe në monitor të vendosur në ambientin e shoqërimit të sallës së komandimit/shërbimit të informacionit DPV komisariate, stacione policise".*

Në ambientin e shoqërimit ishin vendosur postera me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar. Gjithashtu, në posterat përkatës ishte pasqyruar edhe e drejta ligjore e personave të shoqëruar për të paraqitur ankesa.

Gjithashtu, na u bë me dije se personat e shoqëruar nga policia janë informuar për të drejtat e tyre, që nga fillimi i privimit të lirisë, duke siguruar informacion të qartë verbal në lidhje me të drejtat ligjore/procedurale që ata kanë[6]. Përveç sa më sipër, Avokati i Popullit inkurajon pajisjen e qytetarëve me *"Kartën e të drejtave"* në rast shoqërimi në polici, që është një dokument me të cilin duhet të njihet çdo qytetar që shoqërohet në një komisariat policie. Nëpërmjet *"Kartës së të drejtave"* qytetari informohet mbi të drejtat e tij përballë institucionit të Policisë së Shtetit në mënyrë që të jetë i ndërgjegjshëm për çdo formë abuzimi apo tejkalimi të kompetencave të punonjësve të policisë kundrejt tij.

"Karta e të Drejtave" i shërben jo vetëm qytetarit, por edhe vetë Policisë së Shtetit, për të mirëmbajtur besimin e qytetarëve tek ajo, për ta forcuar bindjen se ajo është një instrument profesional shërbyes dhe jo dhunues i qytetarëve, si dhe për të evidentuar e veçuar abuzuesit me uniformën e policisë.

Vendosja në dispozicion të çdo qytetari të *"Kartës së të Drejtave"* është një standard të cilin Avokati i Popullit kërkon vazhdimisht që të respektohet. Gjithashtu edhe Komitetit Europian për Parandalimin e Torturës dhe Trajtimit Çnjerëzor dhe Degradues CPT-ja,

[6] CPT u bën thirrje autoriteteve shqiptare të ndërmarrin hapa për të siguruar që personat e ndaluar nga policia të jenë plotësisht të informuar për të drejtat e tyre që nga fillimi i heqjes së lirisë (domethënë, nga momenti kur ata janë të detyruar të qëndrojnë në polici). Kjo duhet të sigurohet me dhënien e informacionit të qartë verbal që në fillim, për t'u plotësuar në rastin më të shpejtë (domethënë, menjëherë pas mbërritjes në ambientet e policisë) me sigurimin e fletës së informacionit të lartpërmendur. Personave në fjalë duhet t'u kërkohet të nënshkruajnë një deklaratë që vërteton se ata kanë marrë një kopje të fletës së informacionit. Raporti CPT-së për Shqipërinë CPT/Inf (2019) 28 [par.24]. Konsulto: https://rm.coe.int/168097986b.

përshëndeti zhvillimin e kësaj praktike për kartën edhe thellimin e saj, duke kërkuar që punonjësit në zyrën e pranimit të sigurohen që të shoqëruarit që shkruajnë e lexojnë, e kuptojnë përmbajtjen e kartës së të drejtave.

Në Komisariatin e Policisë Peqin gjatë periudhës **01.01.2025** deri më **28.02.2025** ishin të shoqëruar dhe të evidentuar në regjistrin e shoqërimit **62** persona, sipas përcaktimeve të bëra në nenin 19 dhe 25/1 të ligjit "Për Policinë e Shtetit", ku saktësisht ishin të shoqëruar **61** shtetas madhorë burra, 1 grua. Në momentin e inspektimit **nuk kishte asnjë shtetas** në dhomat e shoqërimit.

Nga verifikimi i regjistrit të marrjes dhe dorëzimit të personave të shoqëruar dhe kopjeve të procesverbalit të veprimeve të kryera nga punonjësi i policisë me personin e shoqëruar, në rubrikën me shënimet në lidhje me ankesat/kërkesat e të shoqëruarve, rezultoi se për vitin 2025, nuk kishte asnjë ankesë të regjistruar.

Gjatë inspektimit u konstatua se në këtë komisariat zbatohej detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 19/5 dhe 25/5 të ligjit Nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit", si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Më tej u evidentuan disa praktika të njëpasnjëshme ku rezultoi se në përfundim të procedurave dhe veprimeve të kryera nga punonjësit e policisë të komisariatit, mbaheshin procesverbalet përkatëse dhe një kopje e firmosur i jepej personit të shoqëruar.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Peqin nuk kishte ambiente të sigurisë dhe personat e arrestuar/ndaluar, në përfundim të veprimeve procedurale nga ana e punonjësve të policisë, dërgohen menjëherë në "Bllokun e Sigurisë" në varësi të DVP-së Tiranë.

Regjistri i personave të shoqëruar, si dhe trajtimi i të shoqëruarve

Gjatë inspektimit u konstatua se në Komisariatin e Policisë Peqin, "*Regjistri i evidentimit të dhënave për personat e shoqëruar*" ishte i tipit "*Model Nr. 1*" konform me procedurat standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"* miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar. Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të parashikuara në ligjin Nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit", regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit.

<u>Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se:</u>

Koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi e shtetasve ishte e ndryshme nga **nga 1 orë deri në 5 orë** në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë.

Në këtë komisariat kishte regjistër për personat e ndaluar/arrestuar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e ndalimeve dhe arrestimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga verifikimi i këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të

ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë. Avokati i Popullit sqaron se ora e shoqërimit është ajo e vendosjes së personit në mbikëqyrjen policore dhe jo ajo e futjes brenda ndërtesës së komisariatit. Për këtë arsye duhen marrë masat përkatëse.

Gjithashtu, në këtë komisariat administrohej regjistër për të miturit e shoqëruar në konflikt me ligjin, ku evidentoheshin të gjithë rastet e të miturve të shoqëruar në këto ambiente, në të cilin u konstatua se të gjithë rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte dhe regjistri ishte i sekretuar.

Nga inspektimi, u konstatua se në këtë komisariat kishte edhe regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse parashikohet në nenin 24 të ligjit Nr. 82/2024 "*Për Policinë e Shtetit*", por për periudhën që kryhej inspektimi, nuk ishte evidentuar asnjë kërkesë apo ankesë.

Në zyrën e informacionit, ndodhej edhe një regjistër për takimet me avokatin kur kërkohej nga të shoqëruarit, si dhe karta e të drejtave të personave të shoqëruar apo ndaluar/arrestuar në gjuhën shqipe dhe në disa gjuhë të huaja.

Avokati i Popullit thekson se plotësimi i regjistrave në kohë dhe me korrektësi është një standard thelbësor në funksion parandalues për të garantuar të drejtat e njeriut.

Ambientet e intervistimit

Në Komisariatin e Policisë Peqin, oficerët e Policisë Gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre të punës. Këto ambiente, përsa kohë shërbejnë edhe si zyra intervistimi apo për marrjen në pyetje të të shoqëruarve në konflikt me ligjin, **nuk** ishin të monitoruara me kamera, për mbajtjen në vëzhgim të sjelljes dhe veprimeve procedurale që kryejnë oficerët e policisë gjyqësore me këta shtetas.

Krijimi i zyrave të veçanta ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e Policisë Gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyra, është rekomandim i përsëritur në vite nga Avokati i Popullit referuar akteve ligjore në fuqi dhe standardeve ndërkombëtare[7], të cilat e konsiderojnë procesin e monitorimit filmik si një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e Policisë së Shtetit.

Në procedurat standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"*, miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, shprehet qartë se: *"Në mjedisin ku ndodhen dhomat e shoqërimit, duhet*

[7] *"Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standarteve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohet që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkësë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste". Raporti i CPT-së për Armeninë: CPT/Inf (2018) 31 [par.20].* https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806bf46f.

të krijohet dhe një dhomë për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar para se të akomodohen/futen në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë (personat që do të arrestohen/ndalohen)", duke u shndërruar në rregull të detyruar për strukturat qëndrore dhe vendore të Policisë së Shtetit.

Ky ambient përveç kushteve të përcaktuara për dhomat e shoqërimit duhet të plotësojë edhe kushtin për instalimin e *sistemeve dhe pajisjeve për regjistrimin elektronik audio dhe video të të gjitha veprimeve procedurale që kryhen me personin e shoqëruar nga oficerët e Policisë Gjyqësore, para se personi të akomodohet në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë si i arrestuar/ndaluar*[8].

Në raportin drejtuar Qeverisë Shqiptare mbi vizitën e CPT-së në Shqipëri të kryer në datat 4-15 maj 2023 është evidentuar qartë nevoja e krijimit të dhomave të intervistimit: "*Në fakt, një strukturë e tillë mund të sigurojë një regjistrim të plotë dhe autentik të procesit të intervistimit, duke lehtësuar në masë të madhe hetimin e çdo pretendimi për keqtrajtim. Ky fakt është në interes si të personave që janë keqtrajtuar nga policia, ashtu edhe të punonjësve të policisë që janë përballur me pretendime të pabaza se janë përfshirë në keqtrajtime fizike apo presione psikologjike.*

Në parim, regjistrimi audio-vizual duhet të mbulojë të gjitha fazat e marrjes në pyetje nga policia, duke përfshirë dhënien e informacionit për të drejtat në fillim të intervistës. Kjo do të sigurojë që marrja në pyetje nga ana e policisë të kryhet në përputhje me ligjin dhe do të ndihmojë në parandalimin e çdo praktike të nënshtrimit të personave të ndaluar në marrje në pyetje joformale përpara marrjes në pyetje zyrtare".

CPT inkurajon autoritetet shqiptare të zgjerojnë aplikimin e regjistrimit audio-vizual të intervistave të policisë për marrjen në pyetje të të gjithë personave të shoqëruar"[9].

Në Komisariatin e Policisë Peqin në kushtet aktuale nuk posedojnë hapësirë të posaçme për komunikimin apo intervistimin me persona të mitur, ndaj MKPT e konsideron me rëndësi të veçantë faktin se bisedat me fëmijët dhe pyetja e tyre duhet të realizohen në një ambient që duhet të jetë i përshtatur në mënyrë të posaçme për zhvillimin e intervistimeve me fëmijët, pasi nga intervistimi i tyre në kushtet aktuale mund të shkaktohen pasoja të rënda deri në trauma tek të miturit që janë në konflikt me ligjin.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Grupi i inspektimit konstatoi se në momentin e inspektimit, në dhomat e shoqërimit nuk kishte asnjë person të shoqëruar. Në mungesë të tyre, u intervistuan punonjësit e policisë që kryejnë veprime proceduriale me personat e shoqëruar, ku rezultoi se, në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit madhorë nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej asistencë ligjore apo mbrojtja me avokat, nga zyrat e avokatisë që funksionojnë në qytetin e Peqinit.

---

[8] Kreu VI, pika 4/i.1.1 të procedurave standarde *"Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë".*

[9] Electronic recording of police intervistës (Regjistrimi elektronik i marrjes në pyetje nga ana e policisë) fq.13, https://rm.coe.int/1680ae233b.

Nga inspektimi u evidentua se, në zyrën e informacionit dhe ambientin e shoqërimit, nuk ishte e afishuar lista e avokatëve të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë, Tiranë. Nga informacioni, kjo listë **nuk** ishte dërguar në DVP Elbasan, e cila më tej duhet të vihet në dispozicion të komisariateve të policisë në varësi të saj.

Sipas informacionit, përgjithësisht avokati paraqitej në mjediset e policisë jo më vonë se 1 orë nga momenti i njoftimit nga personeli i shërbimit ose nga specialistët e policisë të ngarkuar për kryerjen e veprimeve procedurale me të shoqëruarin apo të arrestuarin e dyshuar për kryerjen e veprës penale. Në regjistrin ku evidentohen takimet e të shoqëruarve me avokatin mbrojtës, shënohej emri dhe mbiemri i avokatit, si dhe ora e takimit, por jo ora e njoftimit.

CPT gjatë vizitës inspektuese në Shqipëri të zhvilluar në periudhën 4-15 Maj 2023 në institucionet policore, në raportin dërguar autoriteteve të Qeverisë së Shqipërisë, përsa i përket masave mbrojtëse themelore kundër keqtrajtimit të personit (përkatësisht, e drejta e njoftimit për ndalimin dhe e drejta për avokat dhe mjek), ka konstatuar se: "*Delegacioni dëgjoi disa pretendime se oficerët e policisë kishin pranuar kërkesat e tyre për avokat kryesisht vetëm **pas një vonese të konsiderueshme**, në mënyrë që të mund t'i pyesnin ata në mënyrë joformale për veprën e dyshuar pa praninë e një avokati. Gjithashtu janë marrë ankesa se **avokatët kryesisht nuk kanë ofruar ndonjë ndihmë kuptimplotë**. Për më shumë, informacioni i mbledhur gjatë vizitës sugjeronte se ekzaminimi fillestar mjekësor i personave të ndaluar në përgjithësi ishte ende i kufizuar tek pyetjet për gjendjen e tyre shëndetësore, pa kryer një ekzaminim fizik"*.

Përsa më sipër, CPT ka rekomanduar që: *"Autoritetet shqiptare duhet t'u kujtojnë të gjithë oficerëve të policisë **detyrimin ligjor për t'i dhënë akses ndaj një avokati që nga fillimi i heqjes së lirisë së një personi**. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa në konsultim me Dhomën e Avokatëve për t'u siguruar që avokatëve kryesisht t'u kujtohet **roli i tyre kyç në parandalimin e keqtrajtimit duke qenë të pranishëm në komisariatet e policisë** dhe duke ndërhyrë që në fillim të privimit të lirisë, duke përfaqësuar sa më mirë të munden interesat e personave që janë të mandatuar të ndihmojnë dhe, më konkretisht, duke ndërmarrë veprimet e duhura sa herë që ka tregues se persona të tillë janë keqtrajtuar (ose mund të jenë) keqtrajtuar nga policia. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa për të promovuar, në kuadrin e trajnimit fillestar dhe të vazhdueshëm të avokatëve, një kulturë ku **mosndjekja e akuzave për keqtrajtim policor të konsiderohet si joetike dhe joprofesionale**"*[10].

Gjithashtu, u evidentua se në mjedisin e shoqërimit mungonte edhe lista e psikologëve e miratuar nga Urdhri i Psikologut në Tiranë. Pavarësisht kësaj, në rastet kur i shoqëruari apo i ndaluari/arrestuari ishte i mitur, psikologu sigurohej nga Drejtoria Vendore e Policisë Elbasan, por edhe në bashkëpunim me Bashkinë dhe shkollën e mesme të qytetit të Peqinit.

Informimi i personave të shoqëruar që në momentin e hyrjes në mjedisin e komisariatit, njohja dhe respektimi i të drejtave ligjore që gëzojnë personat e shoqëruar në polici, trajtimi dinjitoz i shtetasve gjatë kohës së shoqërimit, si dhe dhënia e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse, zbatohej sipas

[10] *efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://rm.coe.int/1680ae233b*

kërkesave të parashikuara në nenin 19/5 dhe 25/5 të ligjit Nr.82/2024 "Për Policinë e Shtetit", si dhe aktet nënligjore në zbatim të tij[11].

Në rastet kur të shoqëruarit paraqesin probleme shëndetësore, ata i shoqërojnë në Qendrën Shëndetësore Peqin, për të marrë ndihmën mjekësore.

Sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: "*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*" dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit Nr. 8454 dt.04.02.1999 "*Për Avokatin e Popullit*", i ndryshuar, ku përcaktohet se: "*Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive*", me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme, për gjetjen e fondeve për ndërtimin e dhomave të shoqërimit në Komisariatin e Policisë Peqin, sipas kritereve që garantojnë një trajtim njerëzor dhe dinjitoz të tyre, të përcaktuara në ligjin Nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit Nr. 894, datë 19.07.2022 për miratimin e procedurave standarde të punës: *""Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë"*, si dhe zbatimin e rekomandimeve të Komitetit Europian për Parandalimin e Torturës (CPT), si dhe të ndahet fondet për projekt dhe fondet për ndërhyrje në Komisariatin e Policisë Peqin.

2. Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin e një zyre për intervistimin apo marrjen në pyetje të shtetasve gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e Policisë Gjyqësore, si dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera audio-vizive në këtë zyrë.

3. Marrjen e masave të menjëhershme, për instalimin e sistemit të monitorimit me kamera vëzhguese brenda ambienteve të dhomave të shoqërimit në Komisariatin e Policisë Peqin.

4. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin ne ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së avokatëve mbrojtës të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.

5. Marrjen e masave të nevojshme, për sigurimin e sistemit të ngrohjes ose vendosjen e pajisjeve elektrike në dhomën e shoqërimit, për ngrohjen e këtyre ambienteve kryesisht në periudhën e dimrit.

6. Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin e zyrave të posaçme për intervistimin e personave të mitur, duke ofruar një ambient të përshtatshëm, që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave me fëmijët.

7. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së psikologëve të miratuar nga Urdhri i Psikologut, Tiranë.

[11] Ligji Nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit".

8. Marrjen e masave të menjëhershme, për dhënien e kartës së të drejtave në formë shkresore personave të shoqëruar që në momentin e hyrjes së tyre në komisariat.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor, sipas nenit 22 të ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

KOMISIONERI

i Mekanizmit Kombëtar
për Parandalimin e Torturës
(MKPT)

Ahmet PRENÇI

d.v